

Buyback

Anglické slovo buyback již do určité míry zdomácnělo i na českém kapitálovém trhu a v současné době asi nejznámější tuzemský buyback realizuje management největšího energetického koncernu ČEZ. Nicméně zejména na US trzích je tento pojem dosti frekventovaným jevem.

Buyback znamená zpětný odkup (repurchase) stávajícího množství akcií v oběhu (outstanding) společností za účelem redukovat počet akcií existujících na (veřejném) trhu. Společnosti provádějí buyback buď z důvodu zvýšit hodnotu akcií (jejich kurs) a to těch, které jsou ještě k dispozici na trhu (tzn. redukovat jejich nabídku) nebo eliminovat jakékoliv hrozby od akcionářů (či jiných subjektů), kteří by mohli mít v úmyslu získat kontrolní balík těchto akcií.

Buyback je určitou metodou pro společnosti jak investovat do vlastní firmy, ačkoliv firma nemůže vlastnit sama sebe. Takže systém zpětného odkupu – buyback, redukuje počet akcií v oběhu na trhu a tím také zvyšuje proporcí vlastních akcií, které má firma k dispozici.

Buyback může být uskutečněn dvěma způsoby:

a) akcionáři korporace se mohou prezentovat resp. zúčastnit nabídky tendru (určitá forma aukce), kde mají možnost volby předložit nabídku na odkup části nebo všech akcií v určitém časovém období a za určitou prémii připočtenou ke stávající tržní ceně. Tato premie do značné míry kompenzuje investory za nabídku do aukce jejich akcií namísto jejich držení.

b) firma se rozhodne pro zpětný nákup vlastních akcií na otevřeném trhu (zpravidla na burze) za tržní cenu v určeném časovém období (také může být stanoveno kursové rozpětí odkupu).

Stanovený program ve kterém firma realizuje buyback vlastních akcií z trhu, snižuje množství akcií, které jsou k dispozici jako veřejně obchodovatelné. To je do značné míry indikace, že management firmy má za to, že akcie se jeví jako podhodnocené.

Protože zpětný odkup akcií (repurchase), jak bylo řečeno, omezuje nabídku akcií k tradingu, tím také dochází k tomu, že se zvyšuje EPS (earnings per share) – zisk na 1 akcii a to má za následek, že dochází k přehodnocení tržní hodnoty těch zbývajících akcií, které na trhu zůstaly.

Znamená to rovněž, že pokud firma dojde k závěru, že realizuje zpětný nákup vlastních akcií, většinou to indikuje, že došla k tomuto závěru: Hledali jsme možnost nějaké výhodné investice, ale nenašli jsme nic lepšího než investovat do vlastní firmy.

Plán zpětného nákupu akcií (repurchase) ovšem ještě nemusí znamenat závazek firmy realizovat vlastní buyback. Proto často jsou oznámení o této skutečnosti ve formě, že firma plánuje buyback až do hodnoty x mld USD nebo že odkoupí až x mil. kusů akcií v průběhu x let.

V některých případech jsou akcie zrušeny a tím rovněž dochází k omezení množství akcií vlastněných investory (včetně tzv. restricted akcií vlastněných vedením firmy a insiders a stejně tak těch, která drží veřejnost - tzn. nabytých na burze). Namísto toho jsou akcie stažené z veřejného trhu použity pro opční programy zaměstnanců a další benefity. Rovněž mohou být drženy v úschově za účelem účinné obrany proti nabídkám (zpravidla těch nepřátelských) na převzetí firmy nebo mohou sloužit jako základ pro akvizici nějaké jiné firmy (tzv. share deal) a například doplnit nabízenou cenu za převzetí jiné firmy v cash i ve formě akcií.

Shrnutí výhod scénáře programu buyback

- a) Snížení volné hotovosti společnosti – daňové a účetní výhody
- b) Podpora či stabilizace kursu v neklidné době akciových trhů či prodejního tlaku na akcie společnosti například po nepřesvědčivých hospodářských výsledcích či výhledu na další období
- c) Snížení objemu akcií v oběhu, následně základního jmění a tedy i zvýšení zisku připadajícího na akcii (EPS)
- d) Další zvýšení podílu hlasovacích práv větších akcionářů
- e) Realizace opčního programu, další dodatečné požitky pro management firmy či dozorčí radu
- f) Možnost flexibilního použití pro další možné aktivity firmy na trhu (zabránění nepřátelskému převzetí či podpora vlastní akviziční iniciativy)

CAPITAL PARTNERS a.s.

Ing. J. Stoulil

J. Zendulka